

4.18 Πέρσες και Άβαροι συμμαχούν εναντίον του Βυζαντίου

Ο Ηράκλειος γίνεται αυτοκράτορας

Ο Ηράκλειος ήταν γιος του έξαρχου (διοικητή) της Καρχηδόνας που ονομαζόταν επίσης Ηράκλειος και ήταν φίλος του αυτοκράτορα Μαυρίκιου. Όταν ο **Μαυρίκιος** έχασε τον θρόνο του από τον **Φωκά** και η αυτοκρατορία κινδύνευε από τους Πέρσες, ο πατέρας Ηράκλειος έστειλε δια θαλάσσης τον γιο του και δια ξηράς τον ανιψιό του **Νικήτα** για να διώξουν τον Φωκά από τον θρόνο. Ο Ηράκλειος έγινε δεκτός από τους κατοίκους της Κωνσταντινούπολης και στέφθηκε αυτοκράτορας το 610 μ.Χ.

Ποια προβλήματα συνάντησε ο Ηράκλειος και πώς τα αντιμετώπισε ;

Ο Ηράκλειος ως αυτοκράτορας βρήκε **άδεια ταμεία** και **ανοργάνωτο στρατό**. Τότε βρήκε στο πρόσωπο του Πατριάρχη ένα σπουδαίο σύμμαχο, καθώς ο **Πατριάρχης Σέργιος διέθεσε τον χρυσό της Εκκλησίας** για τις ανάγκες της αυτοκρατορίας. Μετά απ' αυτό ο Ηράκλειος έκοψε νομίσματα και :

- Έκανε αλλαγές στη Διοίκηση του κράτους :
 - καθιέρωσε ως επίσημη γλώσσα την ελληνική
 - χώρισε την αυτοκρατορία σε θέματα
 - Έδωσε στους στρατιώτες των συνόρων (ακρίτες) γη για να την καλλιεργούν, ώστε όταν επιτίθενται εχθροί να έχουν μεγαλύτερη διάθεση να υπερασπιστούν τα σύνορα.
- Προετοιμάστηκε για πόλεμο :
 - Συγκέντρωσε εφόδια και τροφές
 - Επισκεύασε τα τείχη.
 - Οργάνωσε τον στρατό και τον στόλο.
- Αντιμετώπισε τον εχθρό με δυο εκστρατείες.

Πώς αντιμετώπισε ο Ηράκλειος τους Αβάρους και τους Πέρσες ;

Ο Ηράκλειος έδωσε χρήματα στους Αβάρους, για να μην επιτεθούν στην Κωνσταντινούπολη και ο ίδιος να μπορέσει απερίσπαστος να αντιμετωπίσει τους Πέρσες.

Οι Πέρσες με βασιλιά τον **Χοσρόη** είχαν κατακτήσει τη **Συρία, την Παλαιστίνη και την Αίγυπτο**. Αιχμαλώτισαν τον Πατριάρχη Ιεροσολύμων και **μετέφεραν τον Τίμο Σταυρό στην πρωτεύουσά τους, Κτησιφώντα**. Ο Ηράκλειος αποφάσισε να μην αντιμετωπίσει τους Πέρσες σε βυζαντινά εδάφη αλλά έκανε δυο εκστρατείες στη χώρα τους, αφήνοντας τη φύλαξη της Πόλης στον Πατριάρχη **Σέργιο** και τον Μάγιστρο (πρωθυπουργό) **Βώνο**.

Πώς εξελίχθηκαν οι δυο εκστρατείες του Ηρακλείου κατά των Περσών ;

Στην **πρώτη εκστρατεία**, **οι Πέρσες** βλέποντας τον Ηράκλειο να φτάνει στη χώρα τους, **αναγκάστηκαν να αποχωρήσουν από τη Μικρά Ασία**.

Στη **δεύτερη εκστρατεία** (626 μ.Χ.) κι ενώ ο Ηράκλειος βρισκόταν στην Περσία, **Πέρσες και Άβαροι συνεννοούνται και πολιορκούν την Κωνσταντινούπολη**. Ο λαός της Πόλης με τον Σέργιο και τον Βώνο επικεφαλής, αναγκάζει τους εχθρούς σε υποχώρηση.

Ο θρύλος λέει πως ενώ οι Βυζαντινοί πολεμούσαν στα τείχη της Πόλης τους Πέρσες και τους Αβάρους, **είδαν πάνω στα τείχη την Παναγία**, κι αυτό τους έδωσε θάρρος, για να νικήσουν τους εχθρούς. Μετά την υποχώρηση των πολιορκητών ο λαός της Πόλης πήγα στην Αγία Σοφία όπου έψαλλε τον "**Ακάθιστο Ύμνο**".

Μετά τη νίκη κατά των Περσών και των Αβάρων στην Κωνσταντινούπολη, **ο Ηράκλειος ελευθέρωσε τις υποδουλωμένες περιοχές, ξαναπήρε τον Τίμο Σταυρό και ανάγκασε τους Πέρσες να υπογράψουν ειρήνη και να επανέλθουν στα αρχικά τους σύνορα**.